

سالمندان؛ ۳۰ درصد جمعیت ایران در ۱۴۳۰/فرصت ۸ ساله کشور برای حل بحران

معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی ایران، با بیان اینکه طبق پیش‌بینی‌ها در سال ۱۴۳۰ حدود ۳۰ درصد جمعیت کشور سالمند هستند؛ گفت:

معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی ایران، با بیان اینکه طبق پیش‌بینی‌ها در سال ۱۴۳۰ حدود ۳۰ درصد جمعیت کشور سالمند هستند؛ گفت: یعنی در این سال پنجره جمعیتی کشور بسته می‌شود؛ بنابراین با در نظر گرفتن سن باروری، کمتر از هشت سال دیگر برای حل این بحران فرصت داریم.

دکتر سیدمحمد طباطبایی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به اینکه طبق آخرین پیمایش ملی که در سال ۱۳۹۸ انجام شد در کشور ما تقریباً سه و نیم میلیون زوج نابارور وجود دارد، گفت: سالانه نیز حدود ۸۸ هزار زوج به این آمار اضافه می‌شوند.

وی با تأکید بر اینکه دو نوع ناباروری اولیه و ثانویه وجود دارد، بیان کرد: وقتی زوجی که تا به حال بچه دار یا باردار نشده اند دچار ناباروری می‌شوند، به آن ناباروری اولیه می‌گوییم. دلیل این نوع از ناباروری می‌تواند مشکلات مادرزادی یا مشکلات اکتسابی باشد. ناباروری ثانویه نیز یعنی زوجین بعد از یک بار تجربه بارداری که ممکن است موفق یا ناموفق بوده باشد، برای بار دوم قادر به بارداری نیستند که این نوع از ناباروری می‌تواند دلایل مختلفی داشته باشد.

وی با اشاره به اینکه هزینه‌های درمان ناباروری بویژه در صورت نیاز به IVF و یا سایر روش‌های تهاجمی بسیار زیاد است، تصریح کرد: زوجین نابارور علاوه بر نگرانی‌هایی که در مورد روند و نتیجه درمان داشتند، برای تأمین هزینه‌های درمان هم فشار زیادی را متحمل می‌شدند، اما خوشبختانه بعد از تصویب قانون جوانی جمعیت تمام اقدامات تشخیصی و درمانی ناباروری تحت پوشش بیمه قرار گرفت.

طباطبایی افزود: بر این اساس در مراکز دولتی ۹۰ درصد هزینه‌ها تحت پوشش بیمه قرار گرفت، محدودیت سنی قبلی اصلاح شد تا افراد تا ۴۹ سالگی بتوانند از این خدمات استفاده کنند. همچنین در مراکز خصوصی درمان ناباروری نیز ۷۰ درصد هزینه‌ها توسط بیمه‌های پایه پرداخت می‌شود.

وی تأکید کرد: ۴۰ درصد وظایف در قانون جوانی جمعیت به عهده سازمان‌های دیگری به جز وزارت بهداشت است یعنی این وزارتخانه تنهایی نمی‌تواند مشکلات حوزه جمعیت را برطرف کند. مسلماً فرهنگ‌سازی در بحث جمعیت یکی از اقدامات کلیدی است، اما وزارت بهداشت هم علاوه بر حمایت‌های بهداشتی و درمانی در فرهنگ‌سازی نیز نقش مهمی دارد.

طباطبایی فرهنگ‌سازی در حوزه جمعیت را موضوعی مهم دانست و عنوان کرد: یکی از موارد قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت بحث آموزش و فرهنگ‌سازی است که به دو بخش فرهنگ‌سازی عمومی و فرهنگ‌سازی سلامت تقسیم می‌شود. به طور کلی نقش عوامل فرهنگی و نگرش افراد بسیار موثر است.

وی افزود: در عین حال سیاست‌ها و تبلیغات وسیع برای کنترل جمعیت که طی ۳۰ سال اخیر در کشور جریان داشته است، به تدریج باعث تغییر فرهنگ عمومی و تمایل به فرزند کمتر شده است. اصلاح این روند نیازمند برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های فرهنگی برای افزایش اطلاع‌رسانی به مردم در خصوص بحران جمعیت و لزوم داشتن جمعیت جوان است.

معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی ایران درخصوص وضعیت ارزیابی شرایط زاد و ولد در کشور طی سالیان آینده به ایسنا گفت: نرخ باروری یا TFR میانگین تعداد فرزندان است که یک خانم در سن باروری به دنیا می‌آورد؛ اگر این خانم با همسرش در نظر گرفته شوند و این زوج دو فرزند داشته باشند، جایگزین خودشان افرادی را به جامعه آورده‌اند و در این شرایط جمعیت نه افزایش پیدا می‌کند و نه کاهش و رشد جمعیت تقریباً ثابت می‌ماند.

او ادامه داد: با توجه به اینکه تمام زنان ممکن است تا پایان سن باروری خود زنده نباشند یا ازدواج نکنند این عدد یعنی نرخ جایگزینی عدد ۲ خالص نیست و از ۱.۲ در کشورهای توسعه‌یافته تا ۲.۲ در کشورهای در حال توسعه متغیر است.

طباطبایی با بیان اینکه در کشور ما متأسفانه از سال ۷۹ نرخ باروری زیر حد جایگزینی قرار گرفته است، بیان کرد: در حال حاضر نرخ باروری ما ۱.۶۵ است. اگر در طولانی مدت نرخ باروری کمتر از حد جایگزینی باشد، جمعیت کاهش پیدا می‌کند و به سمت

سالمندی می رود. آمارها نشان می دهند که نرخ رشد جمعیت کشور از ۱.۲ در سال ۱۳۹۵ به حدود ۰.۶ در سال ۱۴۰۰ رسیده است. به عبارتی، در عرض ۵ سال، نرخ رشد جمعیت کشور ۵۰ درصد کاهش یافته است.

او با تاکید بر اینکه ما با سرعت به سمت سالمندی جمعیت حرکت می کنیم، اضافه کرد: طبق پیش بینی ها در سال ۱۴۳۰ حدود ۳۰ درصد جمعیت کشور ما سالمند هستند. در سال ۱۴۳۰ پنجره جمعیتی کشور از نظر اقتصادی بسته می شود، یعنی نسبت افراد در سن کار و تولید کمتر از ۶۰ درصد جمعیت می شود، اما با در نظر گرفتن سن باروری، ما کمتر از ۸ سال دیگر برای حل این بحران فرصت داریم که ۳ سال اول آن فرصت طلایی است؛ علت آن هم درصد جمعیت خانم های در سن باروری است که هر چه جلوتر می رویم این درصد کاهش پیدا می کند.